

На основу члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 95/18 - др. закон), члана 9. став 2. и члан 15. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник РС" бр. 36/09, 10/13 и 26/21- др. закон), члана 5., 6., 7., и 8. Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13), и чл. 57. и 128. став 3. Статута града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина, бр. 17/20 – пречишћен текст и 7/23), Градско веће града Зрењанина, по претходно прибављеној Сагласности Министарства заштите животне средине бр. 000495359 2023 од 23.02.2024. године, на седници одржаној дана 08.03.2024. године, усвојило је

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Програм мониторинга квалитета ваздуха на територији града Зрењанина у току 2024. и 2025. године.

2. Саставни део овог закључка је Програм мониторинга квалитета ваздуха на територији града Зрењанина у току 2024. и 2025. године.

3. ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ ПРОГРАМА ДОСТАВИТИ:

- Одсеку за заштиту и унапређивање животне средине,
- Служби Скупштине града, Градоначелника и Градског већа,
- Архиви.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ

Број: 000915051 2024 09178 004 047 000 001 04 008

Дана: 08.03.2024. године

ЗРЕЊАНИН

На основу члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009- др. закон, 72-2009- др. закон, 43/2011- одлука УС и 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018- др. закон), члана 9. став 2. и члана 15. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник РС" бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021- др. закон), члана 5., 6., 7. и 8. Уредбе о условима за мониторинг и закључцима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/2010, 75/2010, 63/2013) и чл. 57. и 128. став 3. Статута града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина, бр. 17/20 – пречишћен текст и 7/23), по претходно прибављеној Сагласности Министарства заштите животне средине бр. 000495359 2023 од 23.02.2024. године, Градско веће града Зрењанина, на седници одржаној дана 08.03.2024. године, усвојило је

ПРОГРАМ

МОНИТОРИНГА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА У ТОКУ 2024. И 2025. ГОДИНЕ

1. ОСНОВ ПРОГРАМА

У циљу ефикасног управљања квалитетом ваздуха, Законом о заштити ваздуха је успостављен и јединствен функционални систем мониторинга квалитета ваздуха и утврђени су принципи формирања државне и локалних мрежа мерних станица и/или мерних места за фиксна мерења.

За праћење квалитета ваздуха на нивоу Републике Србије формирана је државна мрежа, а на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе формирају се локалне мреже, које чине допунске мерне станице и/или мерна места, која надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе одређују на основу мерења или поступака процене за зоне и агломерације за које нема података о нивоу загађујућих материја, у складу са својим потребама и могућностима.

Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према програму, који мора бити усклађен са Програмом контроле квалитета ваздуха у државној мрежи и који за своју територију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз прибављену сагласност Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Средства за реализацију програма контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи обезбеђују се из буџета јединице локалне самоуправе.

Локална мрежа мерних места, у складу са законом којим се уређује заштита ваздуха, се успоставља у сврху допунских мерења нивоа загађујућих материја на нивоу јединице локалне самоуправе.

Програмом мониторинга квалитета ваздуха на територији града Зрењанина у току 2024. и 2025. године (у даљем тексту: Програм), одређује се број и распоред мерних места, као и обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху.

Локације мерних места у локалној мрежи, њихов број и распоред, загађујуће материје, које се прате на мерним местима у локалној мрежи, као и учесталост мерења, дати су у Табели 1.

Загађујуће материје наведене у Табели 1. мере се према утврђеној учесталости мерења на фиксним мерним местима, у складу са прописом којим се уређују услови за мониторинг и захтеви квалитета ваздуха.

На основу података о нивоу загађујућих материја у ваздуху врши се оцењивање квалитета ваздуха.

II. ЛОКАЦИЈЕ МЕРНИХ МЕСТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА И ЗАГАЂУЈУЋЕ МАТЕРИЈЕ КОЈИ СЕ ИСПИТУЈУ

Локална мрежа мерних места за оцењивање квалитета ваздуха на територији града Зрењанина успоставља се овим Програмом и чине је следеће локације:

Табела 1. Мрежа мерних станица и мерних места за мерење нивоа загађујућих материја

Назив и адреса локације	Географска ширина	Географска дужина	Надморска висина	Тип мерног места	Загађујуће материје	Ознака методе мерења компонентице загађујућих материја у ваздуху	Тип мерења	Учесталост мерења
					SO ₂	МНП-02-120		
Булевар Велка Влаховића бр. 14	45°22'54.2"	20°22'12.8"	81m	Градско	NO ₂ и NO _x	МНП-02-003	Мануелни	свакодневно, у току календарске континуална фиксна мерења
					PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015		
							свакодневно, у току календарске континуална фиксна мерења	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана

Трг Доситеја Обрадови на 66	45°22'18.5"	20°24'08.0"	81m	Градско	PM _{2.5}	SRPS EN 12341:2015	Мануелни	осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана			
					As у PM ₁₀			МНП-03-050	осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана		
					Cd у PM ₁₀				МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115	осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана	
					Ni у PM ₁₀					МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115	осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана
					Pb у PM ₁₀						осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана
ВТХ	МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115	двдесет и пет једнако распоредених недеља током године, укупно 180 дана									
Чађ	ISO 9835:1993										
SO ₂	МНП-02-120		свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мрежа								
NO ₂ и NO _x	МНП-02-003		свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мрежа								
PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015		осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана								
As у PM ₁₀	МНП-03-050		осам једнако								

Елемир, ул. Жарка Зрењанина бр. 49	45°22'33.5"	20°24'37.4"	80 m	Рурално - индустриј ско	Сд у РМ ₁₀	ISO 9835:1993	Мануелни	Распоредених недеља током године, укупно 56 дана
					Ni у РМ ₁₀			Двадесет и пет једнако распоредених недеља током године, укупно 180 дана
					Рb у РМ ₁₀			Свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења
Чађ	ISO 9835:1993	Свако календарског месеца, укупно 12 месеци годишње						
Плаватине -садржај тадавина -укупних такожних материја -нераство рних материја -растворних материја	МНП-02-101 МНП-02-102 МНП-02-103 МНП-02-104	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења						
SO ₂	МНП-02-120	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења						
NO ₂ и NO _x	МНП-02-003	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења						
PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015	осам једнако распоредених недеља током године, укупно 56 дана						

Спортско рекреативни центар "Парти зан", ул. Београ дска 15	45°22'33.5"	20°24'37.4"	81 m	Градско	As у РМ ₁₀	МНП-03-050	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
					Cd у РМ ₁₀		
					Ni у РМ ₁₀		
					Pb у РМ ₁₀		
BTX	МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана					
чађ	ISO 9835:1993	дванаест и пет једнако распоређених недеља током године, укупно 180 дана					
Плавине -садржај падавина -укупних таложних материја -нерастворљивих материја -растворљивих материја	МНП-02-101 МНП-02-102 МНП-02-103 МНП-02-104	Сваког календарског месеца, укупно 12 месеци годишње					
SO ₂	МНП-02-120	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерена					
NO ₂ и NO _x	МНП-02-003	свакодневно, у току календарске године, континуална					
		Мануелни					

						фиксна мерења
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015					осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
PM _{2,5}	SRPS EN 12341:2015					осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
As у PM ₁₀ Cd у PM ₁₀ Ni у PM ₁₀ Pb у PM ₁₀	MHI-03-050					осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
BTX	MHI-02-113 MHI-02-114 MHI-02-115					осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 56 дана
Чај	ISO 9835:1993					двадесет и пет једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 180 дана
						двадесет и пет једнако распоређених недеља током године, УКУПНО 180 дана
Плавине -садржај плавина -укупних таложних материја -нераствор них материја -растворних материја	MHI-02-101 MHI-02-102 MHI-02-103 MHI-02-104					Сваког календарског месеца, укупно 12 месеци годишње
						Сваког календарског месеца, укупно 12 месеци годишње

Месна заједница Мужља, ул.Мајар ске комуне 59	45°20'29.3"	20°24'38.3"	81 m

Градско

SO ₂	МНП-02-120
NO ₂ и NO _x	МНП-02-003
PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015
PM _{2,5}	SRPS EN 12341:2015
As у РМ ₁₀ Cd у РМ ₁₀ Ni у РМ ₁₀ Pb у РМ ₁₀	МНП-03-050
полицикличичн и ароматични угљоводоници и у РМ ₁₀	
BTX	МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115
чађ	ISO 9835:1993

Мануелни

свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мрења	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мрења
осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
свакодневно, током целе године	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
двадесет и пет једнако	

						Распоређених недеља током године, укупно 180 дана	
						свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења
						осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
						осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
Геронтоло ШКИ Пентар Зрењанин, Прилипло ва 22-26	45°22'59.7"	20°24'39.2"	81 м	Градско	PM ₁₀	SRPS EN 12341:2015	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
					NO ₂ и NO _x	MNH-02-003	свакодневно, у току календарске године, континуална фиксна мерења
					PM _{2.5}	SRPS EN 12341:2015	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
					As у PM ₁₀ Cd у PM ₁₀ Ni у PM ₁₀ Pb у PM ₁₀	MNH-03-050	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
					BTX	MNH-02-113 MNH-02-114 MNH-02-115	осам једнако распоређених недеља током године, укупно 56 дана
					чађ	ISO 9835-1993	двадесет и пет једнако распоређених
				Мануелни		Распоређених недеља током године, укупно 180 дана	

Завод за јавно здравље. Зрењанин, Др. Емила Гаврића 15	45°22' 55.7"	20°2 3'44. 1"	81 m	Градско	Падавине -садржај падавина -укупних таложних материја -нерастворних материја	МНП-02-101 МНП-02-102 МНП-02-103 МНП-02-104	Мануелни	Сваког календарског месеца, укупно 12 месеци годишње
					РМ ₁₀	SRPS EN 12341:2015		четрнаест једнако распооређених недеља током године, укупно 100 дана
					РМ _{5,5}	SRPS EN 12341:2015		дванаест и две једнако распооређене недеље током године, укупно 150 дана
					As у РМ ₁₀ Cd у РМ ₁₀ Ni у РМ ₁₀ Pb у РМ ₁₀	МНП-03-050		четрнаест једнако распооређених недеља током године, укупно 100 дана
					ВТХ	МНП-02-113 МНП-02-114 МНП-02-115		седамнаест једнако распооређених недеља током године, укупно 120 дана

				Подавине -садржај падавина -укупних таложних материја -нераство рних материја -растворних материја	МНП-02-101 МНП-02-102 МНП-02-103 МНП-02-104		Свакодневно, календарског месеца, укупно 12 месеци годинње
				СО	SRPS EN 14626:2013	Аутоматски	Свакодневно, током целе године

III. ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА

Мерења квалитета ваздуха, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и интерпретацију резултата врши овлашћена стручна организација, која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава прописане услове и која поседује дозволу министарства надлежног за послове заштите животне средине, односно располаже капацитетима за вршење мониторинга ваздуха, а која ће бити одобрена након спроведеног поступка јавне набавке.

Стручна организација, која врши мониторинг ваздуха, стара се о примени адекватних метода испитивања, одржавању мерних места, мерних инструмената са пратећом опремом, опреме за пријем и пренос података ради обезбеђења захтева у погледу квалитета података, који се користе за оцењивање квалитета ваздуха.

IV. ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

1. Редовно извештавање

Извештаје о извршеним мерењима, односно о резултатима контроле квалитета ваздуха у оквиру Локалне мреже мерних места, овлашћена стручна организација доставља Одсеку за заштиту и унапређивање животне средине Одељења за привреду Градске управе града Зрењанина (у даљем тексту: надлежни орган).

У достављеним извештајима биће описана методологија рада праћења квалитета ваздуха, а резултати приказани табеларно, графички и текстуално објашњени, са закључком о квалитету ваздуха на предвиђеним мерним местима у граду.

Извештаје о извршеним мерењима, односно резултатима контроле квалитета ваздуха, овлашћена стручна организација доставља надлежном органу и то:

- месечне извештаје до 15. у месецу за претходни месец,
- годишњи извештај до 31. јануара текуће године за претходну годину.

Годишњи извештај треба да садржи опис макролокације и микролокације за обављање фиксних мерења, документовани приказ мерних места и локација за узимање узорака, опис методологије мерења загађујућих материја из Програма, опис мерних уређаја помоћу којих се обављају мерења загађујућих материја из Програма, резултате мерења са приказом свих измерених дневних вредности концентрација загађујућих материја из Програма, дискусију резултата мерења са закључком.

Поред напред наведеног, овлашћена стручна организација је дужна да достави комплетну базу података извршених мерења свих загађујућих материја (по напред наведеној динамици и роковима), у електронској форми (СД) надлежном органу.

Надлежни орган је дужан да податке о резултатима мониторинга квалитета ваздуха јавно објави и достави Агенцији.

Надлежни орган добијене податке о квалитету ваздуха, доставља Агенцији за заштиту животне средине, до 15. у месецу за претходни месец, а годишњи извештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.

2. Извештавање и мере у случају прекорачења концентрација

У зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стајно загађење ваздуха на одређеном простору,

најлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да на основу Закона о заштити ваздуха донесе План квалитета ваздуха са циљем да се постигну утврђене граничне или циљне вредности и прописани рокови, у складу са Актом Владе Републике Србије на предлог Министарства који прописује захтеве квалитета ваздуха, Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13) и Правилником о садржају планова квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", број 21/10).

V. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА

Реализацију Програма врши изабрана стручна организација, која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава законске услове и која поседује овлашћење Министарства надлежног за послове заштите животне средине за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху, а након спроведеног поступка јавне набавке за услуге мониторинга квалитета ваздуха.

VI. ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Средства за спровођење овог програма обезбеђују се у буџету града Зрењанина - Буџетском фонду за заштиту животне средине, Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине града Зрењанина.

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Зрењанина".

У циљу ефикасног управљања квалитетом ваздуха, Законом о заштити ваздуха је успостављен и јединствен функционални систем мониторинга квалитета ваздуха и утврђени су принципи формирања државне и локалних мрежа мерних станица и/или мерних места за фиксна мерења.

За праћење квалитета ваздуха на нивоу Републике Србије формирана је државна мрежа, а на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе формирају се локалне мреже, које чине допунске мерне станице и/или мерна места, која надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе одређују на основу мерења или поступака процене за зоне и агломерације за које нема података о нивоу загађујућих материја, у складу са својим потребама и могућностима.

Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према програму, који мора бити усклађен са Програмом контроле квалитета ваздуха у државној мрежи и који за своју територију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз прибављену сагласност Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Средства за реализацију програма контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи обезбеђују се из буџета јединице локалне самоуправе.

Локална мрежа мерних места, у складу са законом којим се уређује заштита ваздуха, се успоставља у сврху допунских мерења нивоа загађујућих материја на нивоу јединице локалне самоуправе.

Програмом мониторинга квалитета ваздуха на територији града Зрењанина у току 2024. и 2025. године, одређује се број и распоред мерних места, као и обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху.

Избор мерних места и загађујућих материја вршен је у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

На мерном месту Булевар Велјка Влаховића вршиће се мерења загађујућих материја (SO_2 , NO_2 и NO_x , PM_{10} , $PM_{2.5}$, тешки метали у PM_{10} , VTX и чађ) услед утицаја саобраћаја.

На мерном месту, на Трг Доситеја Обрадовића, које је основна урбана локација, вршиће се мерења загађујућих материја (SO_2 , NO_2 и NO_x , PM_{10} , тешки метали у PM_{10} , чађ и падавине). Мерење амонијака, водоник сулфида и акролеина су прекинута јер је забрањен рад постројења "Кафилерије", које се налази у том делу града.

На мерном месту у Елемдру, ул. Жарка Зрењанина, које је рурално-индустријска локација, вршиће се фиксна мерења загађујућих материја (SO_2 , NO_2 и NO_x , PM_{10} , тешки метали у PM_{10} , VTX , чађ и падавине) услед утицаја саобраћаја, Фабрике синтетичког каучука и Погона за припрему и транспорт нафте и гаса.

На мерном месту спортско рекреативни центар "Партизан" вршиће се мерења загађујућих материја (SO₂, NO₂ и NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, тешки метали у PM₁₀, VTХ, чађ и падавине) услед утицаја саобраћаја, и осталих извора емисија загађујућих материја (утицаја фабрике, Linglong International Europe d.o.o. Zrenjanin).

На мерном месту Месна заједница "Мужља" вршиће се мерења загађујућих материја (SO₂, NO₂ и NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, тешки метали и полициклически ароматични угљоводоници у PM₁₀, VTХ и чађ).

На мерном месту Геронтолошки центар Зрењанин вршиће се мерења загађујућих материја (SO₂, NO₂ и NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, тешки метали у PM₁₀, VTХ, чађ и падавине) услед утицаја саобраћаја.

На мерном месту Завод за јавно здравље Зрењанин, вршиће се мерења загађујућих материја (PM₁₀, PM_{2.5}, тешки метали у PM₁₀, VTХ, SO и падавине).

Овај Програм мониторинга квалитета ваздуха на територији града Зрењанина у складу је са расположивим средствима предвиђеним Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине на територији града Зрењанина у 2024. и 2025. години.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 000915051 2024 09178 004 047 000 001 04 008
Дана: 08.03.2024. године
ЗРЕЊАНИН

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ
ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Симо Салапура
S. Salapura